

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 хронічний дефіцит рахунку поточних операцій, та виступає основною причиною поступової девальвації гривні відносно інших валют [3]. Відсутність продуктивних робочих місць спонукає населення до трудової міграції в інші країни, і такий тренд спостерігається саме у країнах, яку не мають промисловості [2].

Схоже на те, що для розв'язання складної ситуації, доведеться використовувати політику субсидування, протекціонізму та імпортозаміщення, таким чином, формуючи ландшафт агропромислового сектору, та промисловості в цілому. Міністерство аграрної політики та продовольства України розробило стратегію розвитку АПВ.[1]

Постають питання лише до доцільності деяких частин стратегії, та розмірів видатків. Але, якщо згадати досвід минулих стратегій, реалізація плану - найважчий етап, який потребує значних інвестицій та зусиль.

Список використаних джерел

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Презентація "Стратегія розвитку агропромислового комплексу". URL: <https://minagro.gov.ua/investoram/prezentatsiia-stratehiia-rozvytku-ahropromyslovoho-kompleksu>
2. The Atlas of Economic Complexity. URL: <https://atlas.cid.harvard.edu/explore?country=228&queryLevel=location&product=undefined&year=2021&productClass=HS&target=Product&partner=undefined&startYear=undefined>
3. Національний банк України. Платіжний баланс у вересні 2024 року URL: https://bank.gov.ua/files/ES/State_m.pdf

УДК 336.027-336.025

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Кравченко Ю.М. к.е.н., доцент

Державний біотехнологічний університет

Проаналізована корпоративна соціальна відповідальність бізнесу під час війни, розглянуті основні аспекти державної підтримки корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та необхідність внесення змін до Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року

Війна в Україні кардинально змінила умови функціонування бізнесу. В зв'язку з бойовими діями, населення було змушене евакуюватися, бізнес змінити локацію, низка підприємств працює під численними обстрілами, залишаючись в місцях постійного перебування. Для великої чисельності підприємств соціальна відповідальність стала засобом подолання численних викликів війни, надаючи допомогу населенню, що постраждало, допомагаючи військовим,

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 переорієнтували виробництво у відповідність до сучасних потреб.

Протягом війни в Україні встигли сформуватися одразу декілька особливостей, які відрізняють КСВ у нашій країні від інших. Така трансформація відбувається у двох напрямках – зовнішньому та внутрішньому. За зовнішнім напрямом бізнес докладає потужних зусиль у сприянні забезпеченню Збройних Сил, допомозі ВПО, українцям, які опинились у складних життєвих обставинах (зокрема тим, хто зазнав шкоди, завданої бойовими діями, ворожими терористичними актами, тимчасовою окупацією).

Внутрішня КСВ не менш значуща для бізнесу, ніж зовнішня, і пов'язана з репутацією компанії. Якщо раніше КСВ переважно була пов'язана з потребою залучення персоналу вищої кваліфікації і створення умов для повнішого розкриття його потенціалу, то з розгортанням повномасштабної війни КСВ стала загальноприйнятною цінністю та політикою компаній, яка стосується всіх співробітників. Війна позбавляє людей відчуття безпеки та контролю над обставинами, має значний вплив на фізичне та психічне здоров'я, люди змушені перебудовувати свою ідентичність у складних умовах, намагаючись відновити хоча б контроль над власним життям. Протягом перших кількох місяців війни багато хто потребував допомоги з переїздом та евакуацією, а також фінансової, психологічної та юридичної підтримки – тож люди розраховували на допомогу компаній, у яких працюють [1].

Орієнтація зовнішньої політики України на інтеграцію у Європейський Союз обумовлює скерування розвитку КСВ у відповідності до стандартів ЄС. Тому державна підтримка повинна бути спрямована на визначення основних напрямків національної стратегії КСВ, активне стимулювання наукових досліджень та розроблення практичних рішень для розвитку соціально-відповідального суспільства [2].

Процес розвитку в Україні соціально відповідального бізнесу потребує активної участі держави, яка визначає розвиток соціально відповідального бізнесу одним із пріоритетів державної політики. Тому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 66-р було схвалено Концепцію

реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року .

Реалізація державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу та здійснення заходів, спрямованих на реалізацію Концепції, сприятимуть наданню більшості вітчизняних суб'єктів господарської діяльності можливості покращити ділову репутацію на міжнародних ринках, запроваджуючи практику відповідального ставлення до своїх працівників та партнерів, а в довгостроковій перспективі - покращити репутацію та імідж держави.

Україна, як і кожна країна, що приєдналася до Декларації ОЕСР, запроваджує політику соціально відповідального бізнесу. Основними принципами Декларації ОЕСР є забезпечення захисту прав людини, зайнятості населення, охорони навколишнього природного середовища, розкриття інформації щодо діяльності суб'єктів господарської діяльності, боротьби з

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 доходами, одержаними злочинним шляхом, захисту інтересів споживача, розвитку науки і техніки, захисту конкуренції та прозорості оподаткування. Зазначені принципи застосовуються в усіх сферах діяльності та схвалюються урядами держав, які приєдналися до Декларації ОЕСР.

Метою Концепції є створення нормативно-правової бази та здійснення заходів для впровадження міжнародних стандартів ведення соціально відповідального бізнесу в діяльність суб'єктів господарської діяльності для забезпечення сталого розвитку України та підвищення суспільного добробуту.

У Концепції окреслено коло проблем та запропоновано способи подолання цих проблем, а саме [3]:

надання суб'єктам господарської діяльності рекомендацій стосовно удосконалення стратегії їх діяльності щодо безпеки та охорони праці, охорони навколишнього природного середовища та залучення таких суб'єктів до участі в удосконаленні законодавства у галузі охорони праці та законодавства з питань поводження з відходами;

заохочення суб'єктів господарської діяльності до проведення відкритої політики щодо розкриття інформації, зокрема фінансової та нефінансової, публікації звітів щодо реалізації стратегії розвитку та діяльності суб'єкта господарської діяльності, підвищення рівня знань працівників з питань соціальної відповідальності, а також підвищення рівня нетерпимості до корупції в різних її проявах;

забезпечення співпраці центральних та місцевих органів виконавчої влади з суб'єктами господарської діяльності у питаннях боротьби із корупцією, надання неправомірної винагороди, захисту конкуренції, прозорого оподаткування;

надання суб'єктам господарської діяльності рекомендацій щодо залучення центральних та місцевих органів виконавчої влади для захисту інтересів споживача, зокрема запобігання і боротьби із недоброчесними маркетинговими практиками та шахрайством;

проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, зокрема тренінгів та мотиваційних зустрічей працівників суб'єкта господарської діяльності з уповноваженими представниками, які відповідають за впровадження соціально відповідального бізнесу, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, громадського сектору щодо заохочення до свідомого вибору доброчесної поведінки;

стимулювання та заохочення суб'єктів господарської діяльності до розвитку науки і технологій, виробництва інноваційної продукції, впровадження інновацій у промисловість;

поширення інформації про розвиток соціально відповідального бізнесу, яка базується на міжнародному досвіді та завданнях, визначених у стратегічних та програмних документах для підвищення суспільного добробуту та досягнення Цілей сталого розвитку.

З розв'язанням повномасштабної війни, виникло ціле коло проблем, які необхідно відобразити в Концепції, та зазначити способи їх подолання. Бізнес надає допомогу військовим та громадянам, які постраждали від бойових дій,

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 необхідно й з боку держави надати соціально-відповідальному бізнесу допомогу в цій справі та заохочувати їх в такій необхідній для суспільства підтримці.

Список використаних джерел

1. Корпоративна соціальна відповідальність під час війни та в повоєнному відновленні. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/sotsialna-polityka/korporatyvna-sotsialna-vidpovidalnist-pid-chas-viyny-ta-v>
2. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. Лучко Г. Й. ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО Випуск # 67 / 2024 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/4805/4745/>
3. Кабінет Міністрів України. Розпорядження від 24 січня 2020 р. № 66-р Київ. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#n8>

УДК 338.4

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

**Філімонов Ю.Л., канд. екон. наук, доцент;
Зонова К.В. здобувач вищої освіти**

Державний біотехнологічний університет

Проаналізовано ефективність виробництва продукції рослинництва у сільськогосподарських підприємствах України.

В аграрному секторі економіки ефективність також набуває різних форм прояву. У вітчизняних наукових виданнях в першу чергу досліджується економічна ефективність та її види [1-4]. У літературі систему показників економічної ефективності зерновиробництва обґрунтовують двома підходами: ресурсним і витратним [5-6].

Ефективність виробництва зерна – це досягнення найвищих кінцевих результатів продуктивності за кількісними і якісними характеристиками у відповідності з обґрунтованим оптимумом витрат живої і уречевленої праці.

Незважаючи на надважкі умови праці аграріїв під час воєнного стану, ми можемо констатувати нарощення виробництва зерна в Україні, навіть з урахуванням значного спаду у 2022 р. Так, в середньому на рік приріст виробництва зернової продукції становить 4 млн т., а у 2021 р. у всіх категоріях господарств було вироблено 86 млн. т зерна. Обсяг виробництва зерна у всіх категоріях товаровиробників скоротився у 2022 р. у порівнянні з 2015 р. на 10,4, у порівнянні з 2021 р. – на 37,4 %.

При аналізі категорій господарств слід відмітити, що вищі темпи скорочення виробництва зерна притаманні господарствам населення – 15,2 %, проте у воєнному 2022 р. більше постраждало і скоротилось виробництва зерна у підприємствах – майже на 40 %. У 2015-2021 рр. слід відзначити, що